

Despre cum sporește Harul în om / Despre recunoștință

Mitropolitul Atanasie de Limassol, Cipru

Când eram în Sfântul Munte, adică Muntele Athos, un ascet care era ucenic al Sfântului Iosif Isihastul, un mare Părinte care a murit în 1959, mi-a spus: Eram singur cu Sf. Iosif și el îmi spune: *„Mulți ani au trecut, copilul meu, până când am putut înțelege taina dobândirii harului. Cum sporește harul în inima unui om?”*

Tânărul călugăr de atunci l-a întrebat pe Sf. Iosif *„Cum crește harul în om, Părinte?”*

Și bătrânul nu i-a răspuns, a rămas în tăcere.

Tânărul călugăr de atunci nu a insistat să primească un răspuns.

În timp ce acest ascet (acum bătrân fiind) vorbea cu mine, îmi spunea: *„Au trecut mulți ani până când am înțeles cum sporește harul în om...”*

În mod firesc, eu i-am pus aceeași întrebare. *„Cum crește harul, părinte, întrucât a fost nevoie de atât de mulți ani pentru ca Sf. Iosif și sfinția ta să pricepeți?”*

Bineînțeles, sunt lucruri complet diferite, exprimarea în cuvinte și înțelegerea după mulți ani de experiență practică și ascetism.

El îmi răspunde: *„Harul, copilul meu, sporește prin recunoștință”*.

Ava Isaac Sirul, acest mare sfânt al Bisericii noastre, isihastul, spune că *„cheia care deschide izvoarele sfintelor taine este inima recunoscătoare, inima mulțumitoare”*. Dacă reușești să-I spui lui Dumnezeu *„mulțumesc”*, dacă simți nevoia să-I mulțumești lui Dumnezeu pentru lucrurile pe care ți le-a dat, atunci să știi că Harul va crește în tine. Dacă nu faci acest lucru și te mulțumești cu ceea ce ți se dă sau ceri mai mult, dar fără acest sentiment de recunoștință va dura mult timp până când vei învăța cum să judeci lucrurile corect și să îi mulțumești lui Dumnezeu.

Și mai mult, cineva spunea că omul lui Dumnezeu, omul sfânt, care a suferit multe ispite, îi mulțumește lui Dumnezeu chiar și pentru cele mai mici lucruri. Nu ca obișnuința cu care spunem *„Mulțumesc Doamne că îmi merge bine afacerea”*. Acest lucru nu înseamnă aproape nimic. Acesta ar putea fi probabil doar începutul... ci recunoștința profundă venită din întreaga noastră existență atunci când îi mulțumim lui Dumnezeu pentru tot ceea ce ne înconjoară. Chiar și cele mai mici mișcări ale trupului nostru, chiar și cele mai mici lucruri, cum ar fi o plantă mică, o pasăre, aerul, atmosfera, stelele, soarele, orice. Care dintre noi i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru că El a creat lumea?

Mai ales în epoca noastră care ne-a izolat de Creația lui Dumnezeu, ne-a prins în lucruri artificiale, ne-a îndepărtat de natură... în această epocă a nerecunoștinței, nu ne simțim recunoscători lui Dumnezeu. Când se întâmplă acest lucru, atunci când nu îi mulțumim lui Dumnezeu, nu le mulțumim nici semenilor, nu îi mulțumim soțului, soției, copiilor noștri, părinților noștri nici măcar nouă înșine. Nu mulțumim niciodată nimănui. Ne mulțumim să spunem „Da, sunt bine. Slava Domnului!”. Totuși, nu așa se mișcă inima omului lui Dumnezeu. Omul lui Dumnezeu îi mulțumește lui Dumnezeu pentru tot. Tot ce este în jurul lui și, mai ales, Îi mulțumește, pentru că El este Dumnezeu. Amintiți-vă când cântăm doxologia și spunem „Îți mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare!” Îți mulțumim pentru că ești atât de Mare, de Sfânt, de slăvit, de plin de Har și Tu ești Tatăl nostru și noi suntem copiii Tăi. Și noi suntem copiii unui Tată bogat, suntem moștenitori ai acestei măreții a lui Dumnezeu. Îi mulțumim că este atât de necuprins. Și tot ce ne înconjoară este atât de frumos, pentru că îi oferim totul lui Dumnezeu cu recunoștință. Durerile noastre, luptele noastre, bolile noastre, încercările noastre, greutățile noastre, eșecurile noastre, chiar moartea noastră... toate I le oferim lui Dumnezeu cu recunoștință. „Îți mulțumim, Dumnezeul nostru”.

Îți amintești ce spuneau martirii? „Îți mulțumim Doamne că ne-ai făcut vrednici să murim pentru Tine”. Ei consideră martiriul lor ca un motiv de recunoștință.

Îmi amintesc cândva Bătrânul nostru ne dădea sfaturi. Și le spunea copiilor tineri care doreau să fie călugări: „Trebuie să vă simțiți recunoscători față de Dumnezeu pentru că v-a invitat la această viață. Să nu credeți că ați făcut ceva extrem de grozav urmându-L pe Hristos. Să nu credeți că ați renunțat la ceva deosebit. Ce ați sacrificat? Nimic!

Ai putea spune că mi-am sacrificat diplomele, mi-am sacrificat tinerețea, mi-am sacrificat relația cu părinții, am sacrificat o posibilă căsătorie, am sacrificat mașinile pe care le-aș fi cumpărat, averea mea, viitorul meu, prezentul meu, totul. Întregul meu sine!

Dar ce sunt acele lucruri? Nimic!

În fața măreției dragostei lui Dumnezeu, ce sunt acele lucruri? Nimic! Lucruri temporare! Ați oferit lucruri temporare și le-ați primit în schimb pe cele veșnice. Ați oferit lucruri stricătioase și ați primit lucruri nepieritoare. Ați oferit lucruri materiale și le-ați primit pe cele cerești. Lucruri pe care la un moment dat l-ai fi abandonat sau te-ar fi abandonat ele pe tine, una din două. Când va veni ceasul morții, vei lua cu tine fericirea, înțelepciunea, averea, întreprinderile, femeia, copiii sau orice ai pe această lume? Nu, absolut nimic! Va veni inevitabil acel ceas pentru tine, pentru mine, pentru toată lumea, când vom fi separați de ei, de bunăvoie sau nu. Prin urmare, ce i-ai oferit lui Dumnezeu? Lucruri temporare... Și ce ți-a dat în schimb? Lucruri cerești, veșnice, nepieritoare.

Apostolul Pavel spune: pe toate le socotesc gunoarie ca pe Dumnezeu să-l dobândesc. [Filipeni 3:8] Dacă vom înțelege acest lucru, vom fi vedea dorința noastră de a merge la

biserică pentru a primi Trupul și Sângele lui Hristos, pentru a asculta Cuvântul lui Dumnezeu.

Dimpotrivă, astăzi, mergem aproape o oră la Biserică și nu în fiecare duminică și considerăm că Dumnezeu este dator pentru a ne face toate poftele. Și, în cazul în care îngăduie un fel de încercare, ne răzvrătim... Vom fi supărați pe El și vom spune „Merg la biserică în fiecare duminică și totuși această nenorocire a venit asupra mea... ce fel de Dumnezeu este acesta? El ar trebui să mă protejeze, să aibă grijă de mine, să-mi alunge toate nenorocirile acestea... De ce a îngăduit ca aceste lucruri rele să mi se întâmple, iar celorlalți oameni care nu merg la biserică și blestemă zi și noapte le dăruiește de toate...?”

Parcă am fi orbi și considerăm că Dumnezeu este îndatorat față de noi, El are obligația de a ne sluji și ne datorează multă recunoștință pentru că noi i-am făcut o favoare și am mers la biserică. De parcă L-am tolera în viața noastră.

Nu putem înțelege că noi suntem cei care avem nevoie de Dumnezeu. Dumnezeu nu are nevoi. Fie mergem la biserică fie nu mergem, fie suntem mântuiți, fie nu, fie Îl urmăm, fie nu, nu adăugăm ceva la Dumnezeu și nici nu-L privăm de ceva. Dumnezeu este slăvit prin Sine; El nu are nevoie ca noi să-L slăvim. Noi suntem cei care avem nevoie să ne rugăm, să studiem, să alergăm la biserică.

Drept urmare, să învățăm cu toții cum să mulțumim pentru toate.

„Mulțumesc Doamne pentru tot ce se întâmplă în jurul nostru, pentru că Tu ești Dumnezeul nostru, Tatăl nostru. Pentru că Tu ai zidit această lume, Creația, Tu ne-ai creat... pentru tot ce avem”.

Când inima se mișcă spre această recunoștință, atunci luptele devin mai ușoare și încercările noastre primesc un alt sens și ochii noștri sunt luminați și vedem viața diferit în dimensiunea veșnică a Împărăției lui Dumnezeu.